

T.C.
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

17481
CK 114

Sayı : 86782684 - 639 / 217
Konu : Yazılı Soru Önergesi

22/05/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19/02/2013 tarihli ve 43452547-120.07-108846 sayılı yazı.

Mersin Milletvekili Sayın Ertuğrul KÜRKÇÜ'nün, "TÜBİTAK'ın popüler bilim yayınları politikasına" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/17481) esas nolu yazılı soru önergesi ile ilgili cevap ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nihat ERGÜN
Bakan

EK:
Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

"Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır."

Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı Eskişehir Yolu Bilgi İçin İrtibat: Erol Üstünel Şube Müdürü
2151.Cadde No:154 06510 Çankaya /ANKARA

Telefon : 312 201 60 94

Faks : 312 219 67 38

e-posta : erolus@sanayi.gov.tr

Elektronik Ağ : www.sanayi.gov.tr

Evrak bilgisine www.sanayi.gov.tr adresindeki e-hizmetler bölümünden, "zyhtwh1F012B" DYS No ve evrak tarihi ile erişebilirsiniz.

MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ERTUĞRUL KÜRKÇÜ'NÜN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Son yıllarda, TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınları'nın web sitesinde yayınlanan ve Yetişkin Kitaplığına ait listede evrim konusunu, özellikle de insanın evrimini bilimsel yönden inceleyen kitapların yeni baskılarının yapılmadığı gözlemlenmektedir. Ocak 2013 içerisinde web sitesinde yayınlanan yenilenmiş listede bu kitaplarla birlikte birçok kitabın listeden tamamen çıkartıldığı anlaşılmaktadır.

Bu konuda ulusal basına yansıyan haberler üzerine açıklama yapan TÜBİTAK Bilim Yayınları Genel Yayın Yönetmeni Dr. Zeynep Ünal, söz konusu kitapların miadını doldurmuş eski kitaplar olduğunu, özellikle evrim ile ilgili kitapları basmamak gibi bir karar alındığını, basılamayan başka kitaplar da olduğunu ve kitapların sözleşmelerinin yenilenememesi ve yayınevleriyle anlaşmazlık yaşanması nedeniyle kitapların basılamadığını öne sürmüştür.

Bu gerekçe ile;

Soru 1- TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınlarının kuruluş amacı nedir? Yetişkin Kitaplığından basılan kitapların yayın planında gözetilen ilkeler nelerdir? Bilim adamlarına göre orantılı bir konu ayrımı gözetilmekte midir? Eğer böyle bir tutum var ise evrim konusunda basılan kitapların zaman içerisinde sistematik olarak azaldığı doğru mudur? TÜBİTAK Popüler Bilim Yayınlarının amaçları kapsamında önümüzdeki 2 yıllık dönemde yayın programına dahil edilmiş olan ve Yetişkin Kitaplığından çıkması beklenen kitaplar nelerdir?

Cevap 1- TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları topluma bilimi sevdirmek, bilimsel ve teknolojik yenilik ve gelişmeleri okuyucunun bilgisine sunmak ve bu kültürü oluşturmada öncü rol oynamak amacıyla 1993 yılında yayımlanmaya başlamıştır. Bu bağlamda, pozitif bilimlerin her alanından güncel ve bilimsel içerik açısından zengin kitapların uygun fiyatla okuyucularla buluşturulması hedeflenmektedir. Bugüne kadar yayımlanan 497 kitapla 13 milyonu aşan toplam baskı adedine ulaşılmıştır.

Kitap basımları Kamu İhale Kanunu'na tabi olduğu için yayın listesi ancak ISBN alımları, matbaa basımları ve hizmet kabulü resmi olarak sonlandıktan sonra resmîyet kazanmaktadır. Yayın listesindeki kitaplar, yayımlandıkları andan itibaren TÜBİTAK'ın resmi sitesinde ilan edilmektedir.

Soru 2- 1993 yılından beri yayınlanan Popüler Bilim Yayınlarının Yetişkin Kitaplığı listesinde artık bulunmayan Richard Dawkins'in Kör Saatçi ve Gen Bencildir, Alan Moorehead'in Darwin ve Beagle Serüveni, Stephen Jay Gould'un Darwin ve Sonrası, Mahlon B. Hoagland'ın Hayatın Kökleri, James Watson'ın İkili Sarmal, Richard

Lewontin'in Üçlü Sarmal, Ernst Mayr'ın Biyoloji Budur, Richard Leakey ve Roger Lewin'in Göl İnsanları isimli kitaplarının yayından kaldırılmasıyla ilgili bir karar (ya da kararlar) var mıdır? Varsa bu karar (ya da kararlar) hangi merci tarafından, hangi tarihte ve hangi yönetmelik kapsamında alınmıştır?

Cevap 2- Önergede iddia edildiği şekilde, evrim konulu kitapların basımının durdurulması gibi bir karar olmadığı gibi böyle bir kararın Bakanlığımızca desteklenmesi de söz konusu değildir. TÜBİTAK'ın kitap stokunda yukarıda bahsi geçen kitaplardan Richard Dawkins'in Kör saatçi ile birlikte başka evrim konulu kitaplar da mevcuttur.

Soru 3- TÜBİTAK yayın listesinde olan bir kitabın "miadını doldurduğuna" hangi ölçütlere göre karar vermektedir? Miadını doldurmadığı listenin en çok satan kitaplarından biri olması aşikar olan Tüfek, Mikrop ve Çelik kitabının listede bulunmamasının nedeni nedir?

Cevap 3- Sözleşme süresi dolan kitapların tekrar basılabilmeleri için yayın hakkı sözleşmelerinin yenilenmesi gerekmektedir. "Tüfek, Mikrop ve Çelik" adlı eser ise halen TÜBİTAK stoklarında mevcut olup satışı yapılmakta olan kitaplar arasındadır.

Soru 4- Söz konusu kitapların telif haklarıyla ilgili olarak yurt dışındaki yayınevleriyle anlaşmazlığın söz konusu olduğu yönündeki açıklamaya dayanarak;

- Anlaşmazlık hangi yayınevleriyle ve hangi kitaplar hakkındadır? Anlaşmazlığın nedenleri nelerdir?**
- Evrin'le ilgili olanlar da dahil olmak üzere telif anlaşmazlığı yaşanan kitapların telif hakları ne zaman ve hangi sürelerle alınmıştır?**
- Bu anlaşmalar karşılığında yapılan baskılar ne zaman ve hangi adetlerle yapılmıştır?**
- 1993'den bu yana Yetişkin Kitaplığından basılan telif eser sayısı, basım adedi, baskı adedi, satış adedi ve bunların yıllara göre dağılımı nedir?**
- Yayınevleriyle yapılan anlaşma kapsamına girmediği halde TÜBİTAK tarafından bazı kitapların baskıları yapılmış mıdır? Yapıldıysa, bunlar hangi kitaplardır?**

Cevap 4- Bahse konu eserlerin telif haklarına yönelik herhangi bir anlaşmazlık söz konusu değildir. Yurt dışı yayın hakkı sahipleri, sadece yazara ait olan hakları Türkçe yayımlanması için devredebilmekte, bir kitabın içinde 3. şahıslardan alınan materyaller olduğu zaman, bu hakların Türkiye'deki yayımcı tarafından alınması gerekmektedir.

Ancak ilgili kitaba ait tüm hak sahiplerine ulaşamayıp bu nedenle sözleşme yenilenememesinden dolayı bir kitabın basımının geçici bir süre yapılamaması mümkündür. İşte kitap listesinde yer alıp belirli bir süre tekrar basımı yapılamayan kitaplar bu kategorideki kitaplardır. Öte yandan, TÜBİTAK tarafından yayımlanan her kitabın basımına ait bilgiler, kitapların künyelerinde mevcuttur. İstenilen bilgiler künye sayfasından edinilebilir.

Soru 5- Son yıllarda Yetişkin Kitaplığı yerine Okul öncesi ve çocuklara yönelik kitaplardaki orantısız artışın nedeni nedir? Bu konuda herhangi bir Yayın Kurulu kararı mevcut mudur? Mevcut ise karar sayısı ve tarihi nedir? Bu uygulamanın, yetişkin kitaplarının yayına hazırlanma sürecinin zorluğu, Okul öncesi kitaplarının ise görece daha hızlı yayınlanması nedeniyle TÜBİTAK yayın listesini yapay biçimde genişletmek gibi bir amacı var mıdır?

Cevap 5- TÜBİTAK tarafından yayımlanan her bir kitap, Yayın Danışma ve Değerlendirme Kurulu'nun aldığı tavsiye kararı sonrası yayımlanmaktadır.

Bu çerçevede, ülkemizde bilgi üreten ve bilimsel tutum geliştiren bireylerin yetiştirilmesine katkı sağlamak amacıyla okul öncesi, çocukluk ve gençlik kategorilerinde yapılan yayınlara da belirli bir ağırlık vermek gerekebilmektedir.